

**Rada Miejska
w Łabiszynie**

**UCHWAŁA NR VIII/66/11
RADY MIEJSKIEJ W ŁABISZYNIE
z dnia 13 lipca 2011 roku**

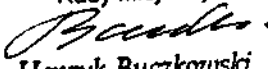
**w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz
Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2011-2015**

Na podstawie art.6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2005 r. Nr 180, poz. 1493 ; Dz. U. z 2009 r. Nr 206, poz. 1589 ; Dz. U. z 2010 r. Nr 28, poz. 146 i Nr 125, poz. 842), **uchwała się, co następuje:**

§ 1. Przyjąć do realizacji Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2011-2015, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Łabiszyna.

§.3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

WICEPRZEWODNICZĄCY
Rady Miejskiej

Henryk Buczkowski

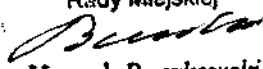
Uzasadnienie

W myśl zapisów ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie do zadań własnych gminy należy tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w tym:

- 1) opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie;
- 2) prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie;
- 3) zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia;
- 4) tworzenie zespołów interdyscyplinarnych

Realizacja tych zadań w gminie Łabiszyn prowadzona będzie w oparciu o Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy.

W związku z powyższym podjęcie uchwały w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2011-2015 jest w pełni uzasadnione.

WICEPRZEWODNICZĄCY
Rady Miejskiej

Henryk Buczkowski

**Rada Miejska
w Łabiszynie**

Załącznik
do Uchwały Nr VIII/66/11
Rady Miejskiej w Łabiszynie
z dnia 13 lipca 2011r.

**PROGRAM
PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY
W RODZINIE oraz OCHRONY OFIAR
PRZEMOCY W RODZINIE
W GMINIE ŁABISZYN
NA LATA 2011 - 2015**

I. PODSTAWY PRAWNE

Działania związane z pomocą dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie podejmujemy w oparciu o następującą podstawę prawną:

- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2005 r. Nr 180, poz. 1493 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tj. Dz. U. z 2002 r. Nr 147, poz. 1231 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (tj. Dz. U. z 2009 r. Nr 175, poz. 1362 z późn. zm.).

II. CHARAKTERYSTYKA ZJAWISKA PRZEMOCY W RODZINIE

Przemoc, według definicji zawartej w ustawie o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, to: jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste członków rodziny, a także innych osób wspólnie zamieszkujących lub gospodarujących, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienie i krzywdy moralne u osób przemocą dotkniętych.

Zjawisko przemocy nie jest jednoznaczne. Wyodrębniamy kilka rodzajów przemocy i każdy z nich ma swoje charakterystyczne wyznaczniki, chociaż wiele elementów jest wspólnych, chociażby to, że każda forma przemocy powoduje ból, cierpienie, zawsze narusza prawa i dobra osobiste ofiary.

Specjaliści wyróżniają pięć podstawowych form przemocy w rodzinie:

1. **Przemoc fizyczna** – najbardziej widoczna i najtrudniejsza do ukrycia, od szturchania, popychania, ciągnięcia za włosy, uszy, aż po zachowania powodujące ostre urazy fizyczne wymagające hospitalizacji;
2. **Przemoc psychiczna** – najtrudniejsza do udowodnienia, często zaczyna się niepostrzeżenie, od ignorowania czyichś potrzeb, krytykowania poglądów, zazdrości, ograniczania kontaktów z bliskimi, oskarżanie, poniżanie, wyśmiewanie, upokarzanie, szantażowanie i groźby;
3. **Przemoc materialna** – uniemożliwianie podjęcia pracy, dostępu do wspólnych środków finansowych i dóbr materialnych, odbieranie zarobionych pieniędzy, niszczenie własności, niełożenie na utrzymanie rodziny;
4. **Przemoc seksualna** – przedmiotowe traktowanie drugiej osoby w celu zaspakajania własnych potrzeb seksualnych, zmuszanie do nieakceptowanych przez partnera praktyk i zachowań seksualnych.

5. **Zaniedbanie** – najczęściej stosowane wobec dzieci, a objawiające się niezaspokajaniem ich podstawowych potrzeb emocjonalnych i fizycznych. O zaniedbaniu mówimy w przypadku odrzucenia emocjonalnego dziecka, braku zainteresowania jego rozwojem, problemami, a także zdrowiem i higieną.

Ofiarami przemocy są na ogół kobiety i dzieci. Rzadko mężczyźni, chociaż ostatnio w różnych sondażach spotykamy się coraz częściej z odnotowaniem faktu stosowania przemocy wobec mężczyzn. Kategorią ofiar przemocy, o której mówi się nieco rzadziej niż o dzieciach i kobietach, są osoby niepełnosprawne i ludzie starzy. Są to osoby słabe fizycznie, psychicznie, o niskim poczuciu wartości samego siebie, w jakikolwiek sposób zależne od sprawcy.

Ofiara potrzebuje dużo czasu, aby odbudować świadomość swojej wartości, jeśli przez lata była poniżana i wykorzystywana. Wielu ofiarom udaje się przeciwstawić sprawcy, niemniej jednak większość potrzebuje pomocy innych; bez tego sama nigdy nie zdobędzie się na odwagę, żeby przeciwstawić się stosowaniu wobec niej przemocy.

III. LOKALNA DIAGNOZA SYTUACJI

Liczba ludności w gminie Łabiszyn, wg stanu na dzień 31 grudnia 2010 roku, wynosi 9.853, w tym : 4.853 mężczyzn i 4.915 kobiet.

Ilość osób w przedziale wiekowym:

- od 0 do 18 lat - 2.374 osoby,
- 19 - powyżej - 7.479 osób.

Występowanie zjawiska przemocy w rodzinie w Gminie Łabiszyn potwierdzają informacje uzyskane z Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łabiszynie oraz z Posterunku Policji w Łabiszynie.

W 2010 roku Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łabiszynie świadczył pomoc socjalną 12 rodzinom z uwagi na występującą przemoc domową.

W 2009 roku natomiast, rodzin korzystających ze świadczeń pomocy społecznej z uwagi na przemoc w rodzinie było 20.

Posterunek Policji w Łabiszynie w 2010r. przeprowadził 21 interwencji domowych dotyczących przemocy z zastosowaniem procedury „Niebieskiej Karty”. Dla porównania w roku 2009r. przeprowadzone zostały 43 interwencje z zastosowaniem procedur „Niebieskiej Karty”.

O fakcie zastosowania w/wym. procedury Policja informuje Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej. W toku postępowania pracownicy socjalni podejmują działania polegające na:

- pracy socjalnej,
- pomocy finansowej (min. zasiłki celowe, okresowe),
- pomocy w formie usług opiekuńczych,
- pomocy w formie dożywiania dzieci w szkołach,
- pomocy w formie uczestnictwa dzieci w zajęciach świetlicy socjoterapeutycznej,
- pomocy żywnościowej.

Z przedstawionych powyżej danych liczbowych wynika, że na terenie naszej gminy zmalała o połowę liczba interwencji dotyczących przemocy w rodzinie. Jednakże problem występowania przemocy w rodzinie istnieje i konieczne jest podejmowanie wspólnych

działań zmierzających do systematycznego zmniejszania skali zjawiska na terenie naszej gminy.

Problem przemocy domowej powiązany jest najczęściej z problemem alkoholowym w rodzinie. Jak wynika z danych Gminnej Komisji ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych obecnie leczeniem odwykowym objętych jest 141 osób, w tym 125 osób zostało skierowanych na terapię przez Gminną Komisję, a 16 osób zostało zobowiązanych do leczenia odwykowego wyrokiem sądu i posiada nadzór kuratorski.

IV. ADRESACI PROGRAMU

Program przeznaczony jest dla:

- rodzin, dzieci i osób dotkniętych zjawiskiem przemocy;
- ofiar i sprawców przemocy;
- przedstawicieli instytucji i służb pracujących z osobami dotkniętymi przemocą (pracownicy socjalni, policjanci, pedagodzy, nauczyciele, terapeuci, kuratorzy rodzinni zawodowi i społeczni, pracownicy służby zdrowia);
- wszystkich mieszkańców Miasta i Gminy Łabiszyn.

V. CELE PROGRAMU

Cele strategiczne:

1. Systematyczne zmniejszenie skali zjawiska przemocy w rodzinie na terenie Miasta i Gminy Łabiszyn.
2. Stworzenie efektywnie funkcjonującego systemu pomocy ofiarom przemocy domowej.

Cele szczegółowe:

Cele strategiczne Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie realizowane będą w następujących obszarach:

- a) systematyczne pogłębianie wiedzy na temat zjawiska przemocy w rodzinie (systematyczna edukacja społeczności poprzez zakup broszur, zamieszczanie w lokalnej prasie i gablotach informacji, gdzie można uzyskać fachową pomoc itd.)
- b) zwiększenie dostępności i efektywności działań profilaktycznych z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie adresowanych do różnych grup odbiorców (min. edukacja dzieci, młodzieży i dorosłych w zakresie konsekwencji wynikających ze stosowania przemocy w rodzinie)
- c) podnoszenie kompetencji zawodowych pracowników służb zajmujących się problemem przemocy w rodzinie poprzez przeprowadzanie specjalistycznych szkoleń dla pracowników socjalnych, funkcjonariuszy policji, pracowników służby zdrowia, oświaty, członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych itd.
- d) połączenie i koordynowanie działań lokalnych tj. sektora publicznego, organizacji i podmiotów zajmujących się problemem przeciwdziałania przemocy w rodzinie poprzez powołanie zespołu interdyscyplinarnego.
- e) działania zmierzające do zmiany postaw i zachowań mieszkańców Gminy Łabiszyn wobec zjawiska przemocy,
- f) zwiększenie skuteczności i dostępności pomocy psychologicznej, prawnej,

- terapeutycznej i socjalnej dla ofiar przemocy w rodzinie.
g) Promowanie wartości rodziny i wychowania bez przemocy.

Cele programu będą realizowane przez następujące działania:

1. **profilaktyczne** (uprzedzające) – diagnoza problemu, informacja, edukacja kierowana do ogółu mieszkańców miasta i gminy Łabiszyn, w tym także dla osób zawodowo zajmujących się pomaganiem osobom potrzebującym,
2. **interwencyjne** – pomocowe kierowane do osób doznających przemocy w rodzinie, a w stosunku do sprawców przemocy pouczające i izolujące,
3. **wspierająco- terapeutyczne** dla osób uwikłanych w przemoc domową tj. zarówno dla ofiary jak i sprawcy, a także świadka.

Proces pomocy w sferze problemu przemocy w rodzinie przebiega w następujących etapach:

1. **rozpoznanie przemocy w rodzinie** – wszelkie zaobserwowane jej przejawy, bądź podejrzenie przejawów wymagają indywidualnego rozpatrzenia po to, aby podejmowane działania przynosiły pozytywne rezultaty, a nie pogorszenie sytuacji;
2. **diagnoza wstępna** – zorientowanie się czy i jakie bezpośrednie niebezpieczeństwo zagraża ofiarom, czy potrzebna jest natychmiastowa izolacja, kto może i powinien zareagować;
3. **interwencja**- działanie w celu zatrzymania przemocy, podejmowane nie tylko przez policję, ale także przez instytucje;
4. **diagnoza szczegółowa**- dokładne rozpoznanie sytuacji rodziny, jej potrzeb, rozmiarów i przyczyn przemocy
5. **opracowanie planu pomocy** – plan powinien uwzględniać wszelkie działania, które mogą wpłynąć na zmianę funkcjonowania rodziny, a mianowicie oprócz pomocy i wsparcia dla ofiar, na trwałą zmianę zachowania sprawcy przemocy i jego postawę wobec ofiar. Pomoc planowana jest przy udziale i akceptacji osób zainteresowanych.
6. **realizacja planu pomocy** – przy wychodzeniu z sytuacji przemocy, trwającej niekiedy wiele lat, niezbędne jest zaplanowanie kolejnych kroków na miarę coraz większych możliwości ofiary, przechodząc do coraz trudniejszych zadań, aby wzrastała wiara i możliwości uporania się z problemem przemocy.

System przeciwdziałania przemocy domowej w gminie Łabiszyn

W celu realizacji zadań wynikających z art. 6 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie w gminie Łabiszyn uruchamia się system przeciwdziałania przemocy w rodzinie oparty na:

- a) utworzeniu interdyscyplinarnego zespołu do spraw przeciwdziałania przemocy w rodzinie integrującego wszelkie zasoby jednostek odpowiedzialnych za pomoc rodzinom uwikłanym w przemoc z następującym zakresem zadań:
- kompleksowe zajmowanie się rodzinami, w których dochodzi do przemocy,
 - podejmowanie interwencji w przypadku przemocy domowej w środowisku i uruchamianie procedur mających na celu jej powstrzymanie,
 - opracowanie strategii postępowania w przypadku rozpoznawania i zgłaszania przemocy domowej,
 - monitorowanie sytuacji rodzin, w których dochodzi do przemocy, a w szczególności organizowanie współpracy służb,

- analiza wniosków składanych do Gminnej Komisji ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych o leczenie odwykowe i wywiadów środowiskowych pod kątem informacji o przemyśle domowej,
- przyjmowanie wniosków dotyczących przemocy domowej,
- stosowanie procedury „Niebieskiej Karty” w systemie pomocowym
- tworzenie własnych dokumentów potwierdzających występowanie przemocy domowej, takich jak notatki urzędowe wynikające z obserwacji, rozmów, protokoły z rozmów z ofiarami przemocy domowej i członkami ich rodzin,
- występowanie z wnioskami do Prokuratury o wszczęcie postępowania przygotowawczego w sprawie znęcania się nad rodziną,
- prowadzenie całości dokumentacji w sprawach przemocy domowej.

b) wspieranie już działających lokalnie w dziedzinie pomocy osobom uwięzionym w przemyśle domową:

- Punktu konsultacyjnego działającego zgodnie z Gminnym Programem Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
- Świetlicy socjoterapeutycznej w Łabiszynie pod patronatem Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej

c) ścisła współpraca z różnymi instytucjami w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie

d) wszelkie inne działania mogące przyczynić się do powstrzymywania przemocy w rodzinie, a nie ujęte w niniejszym programie.

VI. REALIZATORZY PROGRAMU

Program przeciwdziałania przemocy w rodzinie realizują:

1. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łabiszynie;
2. Gminna Komisja ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
3. Posterunek Policji w Łabiszynie;
4. Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Łabiszynie;
5. Urząd Miejski w Łabiszynie;
6. Placówki oświatowe (przedszkola, szkoły podstawowe, gimnazja, zespół szkół ponadgimnazjalnych).

VII. FINANSOWANIE

Działania podejmowane w ramach realizacji Programu, związane z osiągnięciem zamierzonych celów, finansowane będą ze środków własnych Gminy Łabiszyn. Przewiduje się również współudział w finansowaniu w/wym. działań ze środków budżetu państwa oraz pozyskiwanie środków z Unii Europejskiej w ramach działań wspólnotowych.

WICEPRZEWODNICZĄCY

Rady Miejskiej

Henryk Buczkowski